

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУДОЧИНСТВІ»

18 квітня в стінах Музею рідкісної книги Національного університету «Одеська юридична академія» відбулась Всеукраїнська науково-практична конференція «Інформаційні технології у судочинстві», яка була проведена в рамках щорічного науково-творчого марафону Тижня цивільного процесу. Захід організовано кафедрою цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія» за ініціативою доктора юридичних наук, професора Н.Ю. Голубевої.

Основними тематичними напрямами обговорення стали такі:

1. Судова реформа в Україні.
2. Інформаційні технології в цивільному процесі: «електронний суд», електронні докази, аудіо-, відеозаписи як засіб доказування, система відеоконференц-зв'язку для дистанційної участі в процесі, електронний документообіг тощо.
3. Інформаційні технології в адміністративному, господарському та кримінальному судочинстві.

4. Цивільно-правові проблеми сфери ІТ.

З привітальним словом виступили завідувач кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія» Н.Ю. Голубева, в.о. проректора з наукової роботи, професор Г.О. Ульянова, завідувач кафедри господарського права та процесу О.П. Подцерковний та в.о. декана факультету цивільної та господарської юстиції Д.О. Колодін.

Обговорення почалося з представлення аудиторії презентації професора Неллі Юріївни Голубевої, у якій вона звернула увагу на основні новели проекту Цивільного процесуального кодексу України щодо електронного суду.

Доповідач зазначила, що широко розрекламований електронний суд – досить дорогий для держави проект.

Проте вигоди від його впровадження абсолютно очевидні. Потенційна можливість працювати віддалено дуже економить час юристів, підприємців та інших учасників процесу.

Неллі Голубева зосередила свою увагу на таких змінах:

- передбачено розгляд справи за матеріалами судової справи в електронній формі;
- передбачено обмін документами в електронній формі;
- у Цивільний процесуальний кодекс України вводиться поняття «офіційна електронна адреса»;
- допускаються документи, що підтверджують повноваження представників, в електронній формі;
- вводиться поняття «електронні докази»;
- змінені правила щодо позовної заяви та відзиву на позов.

На відміну від попередньої редакції проекту Цивільного процесуального кодексу України (станом на березень 2016 року) коментований проект передбачає, що процесуальні документи в електронній формі мають подаватись учасниками справи до суду шляхом заповнення відповідних форм процесуальних документів, затверджених Вищою радою правосуддя.

Також у Цивільний процесуальний кодекс України вводиться поняття «офіційна електронна адреса». Обмін документами в електронній формі проходить переважно за допомогою офіційної електронної пошти.

Ще однією новелою є введення поняття «електронні докази» та зміна правил щодо позовної заяви й відзиву на позов.

Також доповідач зазначила, що новим цивільним процесуальним законодавством передбачена система автоматизованого арешту коштів (ст. 15 проекту Цивільного процесуаль-

ного кодексу України), яка забезпечує оперативне накладення арешту на грошові кошти, що перебувають на банківських рахунках.

Прогресивною є новела, яка передбачає формування виконавчих листів виключно в електронній формі. Упродовж 5 днів після набрання судовим рішенням законної сили виконавчий документ реєструється до Єдиного державного реєстру виконавчих документів, а його копія надсилається стягувачу на його офіційну електронну адресу (за її відсутності – рекомендованим чином листом).

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія» І.В. Андронов детально зупинився на забезпеченні доказів у цивільній справі шляхом огляду веб-сторінки в мережі Інтернет. Доповідач зазначив, що в судовій практиці нерідко виникає необхідність використання в процесі доказування інформації, що знаходиться на веб-сторінці в мережі Інтернет, та належного її процесуального закріплення.

Голова Київського районного суду м. Одеси С.А. Чванкін презентував учасникам заходу результати впровадження проекту «Електронний суд» у Київському районному суді м. Одеси. Голова суду зазначив, що Київський районний суд м. Одеси є пілотним із 2015 року, а з 1 квітня 2017 року таких пілотних судів стало 7.

За півтора роки роботи проекту до Київського районного суду м. Одеси

в електронному форматі надійшло 126 обвинувальних актів, 570 клопотань у межах досудового розслідування, 3 257 цивільних справ, з яких 2 453 позовні заяви, 701 заява в порядку наказного провадження та 103 заяви в порядку окремого провадження.

Під час презентації С.А. Чванкін звернув увагу на мету проекту – переведення документообігу між учасниками процесу в електронний формат, що сприятиме економії часу й коштів.

До обговорення долучилися судді Київського районного суду м. Одеси В. Петренко, В. Луняченко, О. Куриленко, Л. Калініченко.

А. Костін, заступник голови Ради адвокатів Одеської області, розповів про інформаційні технології в діяльності адвоката. Доповідач наголосив на тому, що під час впровадження тих чи інших змін необхідно насамперед ставити питання про те, чи потрібні вони суспільству та що отримають громадяни від цих новел.

Т. Мельник, юрист «Brand and IPR protection department chief Group-FS», присвятила свою доповідь електронним доказам та проблемі доказування порушень у мережі Інтернет. Доповідач зазначила, що на сьогодні існують такі способи надання суду доказів порушень, як проста роздруковка сторінки веб-сайту або його скріншотів, проведення огляду доказів судом як процесуальна дія, надання суду висновку експерта.

Н. Голубєва

*доктор юридичних наук,
професор кафедри цивільного права,
завідувач кафедри цивільного процесу
Національного університету
«Одеська юридична академія»*

